

Reducerade mervärdesskattesatser

Finansdepartementet

2003-11-05

Dokumentbeteckning

KOM(2003) 397

Förslag till rådets direktiv omändring av direktiv 77/388/EEG med avseende på reducerade mervärdesskattesatser

Sammanfattning

Kommissionen har sett över de reducerade skattesatserna och nollskattesatserna på momsområdet. Ett förslag till förändringar lämnades i juli 2003, KOM (2003) 397. Syftet med förändringarna är att åstadkomma förenkling, rationalisering och likformighet. I dag anges de möjliga områdena för lågmoms i bilaga H till det sjätte direktivet men även på vissa andra ställen i direktivet. Därutöver finns vissa särordningar för en del av medlemsländerna vilka har sin grund i respektive lands anslutningsakt. Förslaget innebär att alla varor och tjänster som får omfattas av lågmoms eller nollmoms samlas i den lista som finns i bilaga H. Det innebär att de särregler som vissa länder har rörande lågmoms eller nollmoms inom områden som inte finns på listan kommer att upphävas. För Sveriges del är det nollskattesatsen för framställning av vissa medlemsblad och andra tidskrifter till bl.a. ideella föreningar som berörs. De nya områden som föreslås bli omfattade av möjligheten till lågmoms är bl.a. byggande, renovering, underhåll och uthyrning av bostäder, restaurangtjänster, vård i hemmet och fjärrvärme.

Förslaget innebär också att de möjligheter till generellt lägre skattesatser som en del länder har för vissa geografiska områden begränsas.

1 Förslaget

1.1 Innehåll

KOM lämnade den 23 juli 2003 ett förslag till förändringar av skattesatsernas struktur på momsområdet, KOM (2003) 397. Avsikten är att harmonisera området för lågmoms. Normalskattesatserna berörs inte. Förslaget innebär att alla varor och tjänster som får omfattas av lägre mervärdesskattesats samlas i den lista som finns i bilaga H till det sjätte mervärdesskattedirektivet. Listan skall gälla för alla medlemsstater. Bestämmelserna innebär, liksom i dag, en rätt för länderna att tillämpa lägre skattesats på vissa varor och tjänster, dvs. inte en skyldighet.

Den lista som i dag finns i bilaga H till det sjätte direktivet föreslås utökad med ett antal punkter, bl.a. leverans, byggande, ändring, renovering, reparation, underhåll, städning och uthyrning av bostäder samt restaurangtjänster, vård i hemmet, leverans av fjärrvärme och utrustning eller transportmedel avsedda för eller särskilt utformade för funktionshindrade.

Enligt förslaget skall de länder som i dag tillämpar noll-moms på sådant som kommer att stå med på listan i bilaga H få fortsätta med detta. I övrigt slopas enligt förslaget de möjligheter vissa länder fått att tillämpa noll-moms eller lågmoms (superreducerade skattesatser eller parkeringsskattesatser).

Förslaget innebär också begränsningar av de möjligheter till generellt lägre skattesatser som en del länder har för vissa områden på grund av deras geografiska belägenhet. De lägre skattesatserna skall endast få tillämpas för sådant som konsumeras inom de aktuella områdena och således inte för sådan handel som sker från dessa områden till andra. Syftet med detta är att få bort missbruket av reglerna.

Förslaget har kopplingar till det försök med lägre moms på arbetsintensiva tjänster som vissa länder deltagit i. Försöket upphör den 1 januari 2004. Kommissionen anser inte att försöket givit de positiva effekter på arbetsmarknaden som man hoppats på. Vissa av tjänsterna som omfattas av försöket har dock tagits med i förslaget till ny bilaga H.

Enligt 3 kap. 19 § mervärdesskattelagen (1994:200), ML, är framställning och distribution av periodiska medlemsblad, personaltidningar och organisationstidskrifter undantaget från mervärdesskatt om tjänsterna tillhandahålls utgivaren av publikationen. I 10 kap. 11 § ML finns en bestämmelse om återbetalning av ingående skatt som hänför sig till framställning enligt 3 kap. 19 §. Stöd för dessa undantag från EG:s sjätte direktiv finns i Sveriges anslutningsfördrag. Genom kommissionens förslag upphör de undantag som länderna erhållit i anslutningsfördragen i den mån varan eller tjänsten inte tagits upp i listan i bilaga H. De aktuella framställningstjänsterna finns inte med på listan. Om Sveriges rätt till undantag upphör, måste bestämmelsen i mervärdesskattelagen också upphöra varvid tjänsterna skall beskattas i enlighet med de allmänna reglerna.

1.3 Budgetära konsekvenser

Förslaget innebär att framställningstjänster avseende periodiska medlemsblad m.m. skall beskattas. I övrigt ger förslaget i sig inte några direkta budgetära konsekvenser eftersom det är frivilligt för länderna att införa lågmoms.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige anser att det är viktigt att särreglerna för vissa geografiska områden ses över. Vår generella inställning i övrigt är att listan över varor och tjänster som länderna får ha lågmoms för bör vara begränsad. Differentierade skattesatser skapar konkurrens- och avgränsningsproblem och är svåra att tillämpa i praktiken. Dessa problem har också uppmärksamats av riksdagen. Efter ett tillkännagivande från riksdagen tillsatte regeringen i november 2002 en utredning (Fi 2002:11) som skall se över tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna och skattesatsernas struktur på momsområdet. Utredningen skall vara klar i början av år 2005.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

De flesta medlemsstaterna är positiva till att kommissionen har gjort denna översyn med syfte att harmonisera reglerna. Länderna har dock olika uppfattning om antalet kategorier som skall finnas med på listan över lågmomsområdet. Några medlemsstater anser att möjligheten att tillämpa lågmoms skall begränsas och inte utvidgas. Detta motiveras av att lågmoms leder till konkurrensnedvridningar såväl inom ett land som mellan länder samt att regler om lågmoms medför tillämpningsproblem. Vissa länder anser dessutom att momsen inte är ett lämpligt styrmedel för konsumtionen och att den inte skall användas för att subventionera vissa branscher. Andra

medlemsstater vill behålla de möjligheter de i dag har till lågmoms eller nollmoms på vissa varor och tjänster och i vissa fall även lägga till nya kategorier till listan.

2003/04:FPM28

2.3 Institutionernas ståndpunkter

–

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har remitterats till Riksskatteverket (RSV) och Mervärdesskattesatsutredningen (Fi2002:11). RSV är i grunden positivt till förändringar som innebär förenklingar och rationaliseringar av skattesatserna på momsområdet, men ifrågasätter om kommissionens förslag är tillräckligt för att uppnå detta. Verket konstaterar att varje avvikelse från tillämpningsområdet för normalskattesatsen avsevärt komplicerar momssystemet då det alltid leder till avgränsningsproblem. RSV tillstyrker förslaget att förändra reglerna för vissa geografiska områden. RSV anser också att införande av reducerad skattesats avseende byggtjänster, uthyrning av bostäder och restaurangtjänster kan förväntas leda till avsevärda avgränsningsproblem. Mervärdesskattesatsutredningen anser att kommissionen inte redovisar någon egentlig analys av skälen till varför vissa varor och tjänster skall omfattas av lågmoms. Den anser det anmärkningsvärt att sådant som funnits med i lågmomsförsöket med arbetsintensiva tjänster har förts upp på listan i bilaga H fastän kommissionen har uttalat sig mycket negativt om resultatet av försöket. Genom att föra upp flera poster på listan kommer man på EG-nivå längre ifrån en likformig beskattning vilket kan leda till ökad konkurrensnedvridning.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget har behandlats vid tre rådsarbetsgruppsmöten, vid det informella Ekofin-mötet den 12-13 september 2003 samt vid Ekofin-mötet den 7 oktober 2003. Ordförandeskapets avsikt är att beslut om nya regler skall fattas innan årsskiftet eftersom tiden för försöket med lågmoms för arbetsintensiva tjänster går ut då.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Enligt artikel 93 i EG-fördraget (f.d. artikel 99 i Romfördraget) skall rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och den Ekonomiska och sociala kommittén, anta bestämmelser om harmonisering av bl.a. omsättningsskatter, för att säkerställa att den inre marknaden fungerar.

– Noll-moms / noll-skatt (eng. zero rate): Försäljningen är undantagen från moms, men säljaren har ändå avdragsrätt för ingående moms som han blivit debiterad. Transaktionen blir därmed ”ren” från moms.

– Parkeringsskattesats (eng. parking rate): En ”parkerad” skattesats på varor och tjänster som inte finns i bilaga H och för vilka vissa medlemsstater den 1 januari 1991 tillämpade en reducerad skattesats, en superreducerad skattesats eller en nollskattesats. Länderna har erhållit dessa möjligheter för att stegvis kunna övergå till normalskattesatsen.

– Superreducerade skattesatser (eng. super reduced rates): Skattesatser under 5 % men över 0 %.